

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 ft., félre 6 ft., negyedévre 3 ft.
Előfizetések és hirdetések helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.
Helyben előfizethető: a szerkesztőségnek, a kiadó-hivatalnak, Demjén L., Keresztény P. kereskedésében.
 Egyes szám ára 5 kr. o. é.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordautca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, 1-5 emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségnek, a kiadó-hivatalnak, Demjén László könyv- és Keresztény Pal papír-kereskedésében. Bécsben: Haenstein és Voglnerl (Neuer-Markt 14. sz.), Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart.
 Nyitlér sora 20 kr.

Előfizetési felhívás

„KOL. KÖZLÖNY” 1873-iki évfolyamára.

N. t. olvasóink kívánatainak olegot teendők, lapunkat már 1872 szeptember 1. óta egész nagy iven adjuk ki mindennap. Szereztünk jeles munkatársakat az ország fővárosában, itt Kolozsvárt és a vidéken s így napról napra érdekesebbé igyekszünk tenni lapunk valamenynyi rovatait: főczikkeinket avatott tollú íróktól kapjuk, s a napi kérdéseket azonnal tárgyaljuk; gondoskodtunk szép tárczákról (már az év elején megkezdjük jeles tollú t. belmunkatársunk Komáromi Ferencz Bámfy Dénes című valóban érdekes történelmi korrajzát), eredeti táviratokról; ezután is legbővebb újdonsági rovatot adunk és semmi érdekes bel- és külügy nem kerül el figyelmünket. Tapasztaljuk az olvasó közönség pártolásának fokozatos gyarapodását, s így csak arra kérjük t. előfizetőinket, méltóztassanak megrendeléseiket lehető gyorsan megtenni.

Előfizetési díj: egész évre . 12 ft o. é.
 félre . 6 „ „
 három hóra . 3 „ „

A „KOLOZSV. KÖZLÖNY” szerkesztősége.

Magyar jegybank?

(Ss.) Régi óhajtaása a Deákpártnak, vele az egész magyar nemzetnek egy önálló magyar nemzeti bank felállítása Pest-Budán, melyre semmiféle idegen kormány se folyjon be; — mely a magyar gazdaszatnak, iparnak és kereskedelemnek önként és jóakarólag nyujtsa azon hitelt, mely nélkül nemzetgazdaszatunk felvirágzása, sőt hathatós lendülete sem képzelhető.

Mióta parlamenti életünk új korszaka, a nemzetközi kiegyezés inaugurálásával megkezdődött, számtalanszor érezte a magyar pénzügy, mily égető szükség az önálló magyar jegybank, mily béna Magyarország e támasz nélkül; e hatalmas pénzügyi nélkülözhetlenségét különösen akkor látjuk be, akkor lép az elő kézzel fogható alakban, ha számba vesszük azon roppant összegeket, melyeket egyrészt államháztartásunk modern berendezésére, másfelől az ország vagyoni állapotának emelésére kelle fordítanunk, s melyeket bizonyonnyal nagy összegek meggazdálkodásával eszközölhetünk volna, ha a magyar kormány és parlament oldal mellett, keze ügyébe létezett volna a magyar bank. E nélkül az ország anyagi fejlődése is hiru remény az legalább azon mérvben, melyet államháztartásunk folyvást szaporodó kiadásai követelnek — ezt esattányosan bizonyítja a nagy deficit.

Az igazságos adóreform tömérdek előmunkálattal vesz igénybe, azok nélkül a terhek méltányosabb megosztása nem is gondolható; azonban a nagy accuratessal egybegyűjtött statisztikai adatok mind ingatag alap lesznek, míg a magyar pénzügyi nincs biztosítva az állandó hitelről, korunk mindentéle materialis válalata ez éltető légérő; ha mindig attól kell rettegnünk, hogy az idegen érdekek kedvéért akkor vonja meg ezt nemzetgazdaszatunk élet-

szerveitől valamely a nemzet befolyásán kívül fekvő hatalom, midőn azajéki ügy és nem más-kép tetszik.

A deákpárti kormány mindezeknek teljes tudatával birt, a nehéz munka véghezviteléhez hozzá is fogott; de elhírtelenkedni a dolgot már csak az ismert óriási nehézségek miatt sem akarta; nem akart szakítani azzal a Bécsben székelő pénzhatalommal, melynek pénzében száz száz milliót érő arany- és ezüstrudak hevernek, miután jól tudja azt még a laicus is hogy e milliók hatalmi tényezők, melyekkel számolni kell, tehát azokat ignorálni nem lehet.

A magyar pénzügyminiszterek derekasan fáradoztak is e roppant pénzügyi feladat megoldásában; kimélettel, tapintattal cselekedtek, hanem maig kevés siker koronázta fáradozásukat, nemcsak azért, mert a bécsi ellenfél nagyon hatalmas, a pesti alkudozó meg a pénzkirályok közt még nem bir szerfölött nagy tekintéllyel, összekötöttséssel; a munka azért is sikertelen vala, mert túl szüntegy bravourcesi náltak a solid pénzhatalomhoz nem illő róka-utak felkeresésében, felhasználásában és nem is reflectáltak a méltányosságra aligha nem abból indulva ki, hogy a „National bank“-on kívül nincsen számunkra más.

A magyar kormány őszinte nyíltsággal nyujtott nekik kezét; oly ideiglen létrehozatalára irányozta figyelmét, melynek alapján a bécsi bankkal egyetértőleg lehessen az ügyet végleg rendezni, a valutát helyreállítani — még a bank privilegiumát is bársony keztyűvel érinté.

Ha az alkudozásokat mind végig Lónyay gróf vezeti, úgy talán a „National bank“ ön-hittsége nem ér el azon fokra, a melyre utóbb jutott, mert ez a pénzügyér kevesebbet mutatott volna meg a magyar kormány kártyáiból; Kerkapoly azonban úgy látzik ebben is jobbnak tartá az egyenes utat s egészen kitért a bécsi pénzhatalom előtt a játszmát; ez pedig visszaélt az őszinteséggel s a mit más uton talán alig részben tudhatott volna meg azt tulkövetelések felállítására használta fel basisul.

A national bank a végleges rendezés előfeltételeit elvetette s így elvonta a magyar pénzügyér lábait alól az alapot.

Kerkapoly az alkudozást megszakította, mire utóbb az következett, hogy a bank a dotatiót 4 1/2 millióval ugyan fölemelte, a magyar fiókuknál, de oly mérvben tevő ezt, hogy ez a crisist előidézett állapotok orvoslatára alig volt elegendő s csak egy részben fedezte a közszükségét; s még hogy ezt is elérjük a a legmagasbb szót is latba kelle vetni, mert az osztrák miniszter, megfellejtkezvén a dualismus postulatumairól, jónak látta volt a „National bank“-ot konok magatartásában támogatni.

Az eredmény tehát a várakozásnak sem felelt meg, de nem is állt a küzdelemmel arányban, kivált számbavéve mindazon rugókat is, melyeket ennek elérése végett mozgásba kelle hozni a magyar kormányférfiaknak.

Nem tudjuk, milyen stadiumában áll ma a bankügy, de a közelmúlt tanulságai épen nem jogosítanak vérmes reményekre; azt sem tudjuk, miért maradt meg pénzügyvérünk az ideglenesség félrendszerbálya mellett, meggyőződve, hogy tulnan nemcsak hogy nem hajlandók egyezkedésre vezető kölcsönös engedményekre, hanem szorosan vett kötelmeik teljesítésétől is vonakodnak, s a nyílt, becsületes kéznuyjtásra kibuvó ajtók keresésével feleltek. E pillanatban Kerkapoly ismét, felvette a mi-

nap elejtett fonalat, a mi azt is bizonyítja, hogy van reménye az ország érdekeinek megfelelő megoldáshoz; mi azonban csak azt szeretnők tudni, van e fiókjában olyan solid ajánlat, melynek alapján az önálló magyar nemzeti bank nem pusztá déli báb? Ha van akkor minden jót remélünk mi is: a bécsi makranczos engedni fog, mert jól tudja: mit rejt a magyar pénzügyminiszter szekrénye; — de ha véletlenül csak a szép deficit lajstroma hever ott, s nem két három bankár consortium aláírása, — akkor el lehetünk készülvé a „National bank“- újabb coupjára is; mert hát ezek az urak hozzá szoktak az ugráshoz mint a vén róka, s ha Pesten csak kérni tudnak, de követelni nem áll hatalmukban, akkor az elbizott pénzhatalom alig lesz hajlandó megadni azt, mit becsülettelfogadhat a magyar kormány, s a mivel felemelt fővel léphet a magyar törvényhozás színe elé.

A lapunk mai számában közölt bankügyi levelezések táviratozások azt bizonyítják, hogy a bécsi bank nagyon is érzi erejét, — vajjon meg tudja-e értetni vele Kerkapoly azt, hogy vannak gyöngöi is, a melyeket Magyarország felhasználhat ha folyvást megmaradnának a kiméletlenség útján?

Ha genialis pénzügyérünk rendelkezik e fontos, heható (nem szellemi) argumentumokkal, akkor meg lesz a kedvező megoldás is, — ha nem, nem.

Lapszemle.

A „Pester Lloyd“ nem hiszi, hogy a költségvetés hosszas vitakra adjon alkalmat. A pénzügyi bizottság a rendkívüli költségvetés számos tételeit a rendesbe tette át, s a tárgyalások valószínűleg e pont körül fognak forogni. Ezt már régen kellett volna tenni, de minthogy a mulasztásait ép úgy a parlament mint a kormány felelős, nincs okuk egymásnak szemrehányást tenni. A költségvetésen kívül talán még a bankkérdés adhat alkalmat az ülésszakban tüzetesebb vitalkozásra. A „Lloyd“ azonban föltézi, — hogy e tekintetben is már elvi egyetértés létesült a magyar és osztrák miniszteriumok közt, mert a két-részi bíztosok már holnap kezdik meg a tanácskozmányokat. Ily körülmények közt az osztrák miniszteriumnak is érd kében fekszik a bécsi bankot a megállapítandó feltételek elfogadására bírni, ha pedig az makacs-kodnék, Ausztria legalább elismerni kényszerülne Magyarország azon jogát, hogy a bankkérdést a bécsi bank nélkül megoldja.

A „Reform“ ozélra nem vezetőnek tartja viszonvink közt arról vitázni: választott vagy kinevezett tiszviselők kezelik-e adminisztráiónkat, mert ha a szemelyekben van a hiba, úgy — kevés alkalmas emberünk levén — ez mindkét uton lemarad rendszerünk pedig új s már nem itelhetünk eredményéről tüzetesen; de azt be kell val-lanunk, hogy a központosított adminisztráiónak az a jó oldala megvan, hogy a felülről való felügyelet és ellenörzés nem hiányzik, s adminisztráiónk javítása egyelőre abban áll, hogy ez ellenörzési jog és hajlam a (labrakapott indolentia megszüntetésével) a honpolgároknak is életre ébredjen.

A „Hon“ az adóreformnak a pénzügyminiszter tervé szerinti kereszttul vitelt úgy a jövedelem kisértítésre, mint a r-partitio és adóhávyad állandósítására nézve tévesnek találja, ha a jövedelmi tényezők tisztán a fekvés és kulturai ágak szerint felosztva, 20 évre állandóan szabják meg az adóhányadot, mit a miniszter községre 3, egyesekre már 4-ik évben kíván megállapítani a reform életbe-léptetése után, mert a jövedelem-kisértítésnél kevés tényező vétetik számításba s így mar a kivetés egyoldalú, tehát hiányos lesz; mi fog történni később meg, ha csak a repartitiónalis rendszer mellett a gyakori correctio nem tételhetik lehetővé, mint Franciaországban, a mit pedig 20 évi állandósítás kizár.

Legújabb táviratok.

Bécs, jan. 14. A „Wiener Abp.“ megerősíti a párisi „Soir“ azon tudósítását, hogy gróf Andrassy akkor, midőn Beust gróf valaszirta hg. Grammonthoz vele közöltette, alkalmat velt magának arra, hogy az 1870-ki haboru kiütése előti eseményekre vonatkozó nézetait elmondja. Apponyi gróf felhatalmaztatott, hogy ezen eseményi jellemű okmányt Thiers el közölje, és bizza tetszésére, hogy azt alkalmas módon használja föl.

Berlin, jan. 14. A király Selchow helyébe, kinek lemondását elfogadta, Köngsmark gróft közgazdasági miniszterre nevezte ki.

London, jan. 14. Az ázsiai kérdés Angolország és Oroszország között élesebb fordulatot látszik venni „Kerrel“ és „Frolie“ ágyúhajók szolgálatra készen tartatnak az indiai tengeren.

London, jan. 14. A „Daily Telegraph“ Grammont hgne egy közleményt hozza, melyben a hg tudatja, hogy Beust gr. iratát meg fogja czáfolni és Grammont ismét kinyilatkoztatja, hogy Ausztria a haboru megizenése után Franciaországnak anyagi segélyt igért.

London, jan. 14. Viktoria királynő meglátogatandja Eugenia császárnét. — Lowe pénzügyminiszter elutasítja a malata-adó megszüntetése végetti kérvényt, — kinyilatkoztatván, hogy az évi nagy feleslegek iránti feltevések illusoriusak.

Róma, jan. 14. A hadügyminiszter egy tábornokot és három más tiszteit küldött Chislehurstba, hogy Napoleon temetésén az olasz hadsereget képviseljék.

Páris, jan. 13. Mac-Mahon nem távozik el Versaillesból. A 30-as bizottmány mai ülésén Larcy jelentést tett az első albizottmánynak Thiers-sel folytatott beszélgetéséről; ezen beszélgetés részletei titokban tartatnak, míg a bizottmány Thierssel egyet-értésbe nem teszi magát, kit a bizottmány holnapra hívott meg.

A tárgyalások a bankügyben.

A National-Bank igazgatósága a bank jan. 18-ki évi közgyűlésen előterjeszti részvényeseinek a magyarországi bankügy rendezésére a kormány s a nemzeti bank között folyt levelezést.

E levelezés összesen 15 sürgönyből áll, melyek az 1872. március 4-ki, és 1872. november 27. idoszakra terjednek. A sürgönyök alig tartalmaznak még eddig tudva nem levő adatot, de nevezetesen érdekel binnak, mert bepillantást engednek a bankügyi tárgyalások minden részle ébe. A következőekben elmondjuk a sürgönyök legnevezeteseb pontjait.

A levelezést s ezzel a bankügyi tárgyalásokat Kerkapoly pénzügyminiszternek mart. 9-ről kelt s a National bank kormányzójához intézett sürgönye nyitja meg. Abban a miniszter közli a bankkal a magyar országgyűlés mindkét házának a bankügyben mult év febr. 21-én és mart. 1-én létesült határozatát, s kijeleuti, hogy midőn e határozatban foglalt utasítás valóstításához fog, azon óhaj által vezéreltetik, hogy a hitelviszonyok minden megiznítását vagy megrendítését elkerülje s a tényleges viszonyok iránt lehető kimélettel járjon el. Elhatározta tehát, hogy a National bankkal köt az ország érdekeinek megfelelő egyezményt s felhívja a bankot, hajlandó e egyezményre, mely-mellett a National-bank állása is Magyarországon szabályoztatnék. Ha hajlandó, kéri a bankot, hogy terjessze elő részletes javaslatait.

A 2. sürgöny a National-Bank kormányzójának válassza, mart. 21-ről Kerkapoly előbbi sürgönyére.

A National-Bank ebben elmondja, hogy Magyarország érdekeire a kielégítő hitelnyujtás által a mennyire ezt a bank alapszabályai megengedik, mindig tekintettel volt, s most is kész egyezmény megkötésére. Kéri azonban a minisztert, hogy magyarázza meg a banknak a magyar országgyűlés határozatát, mondja el, hogy mely óhajokra fektet az országgyűlés különös súlyt és mily mértékben kívánja ezeket teljesítetteti.

A bank e sürgönyére Kerkapoly csak június 2-án felelt. Kijelenti, hogy a végleges egyezmény a bankkal csak az osztrák minisztérium s az osztrák reichsrath közbejöttével eszközölhető, s az erre vonatkozó tárgyalásokkal párhuzamosan kellene haladnia a valuta helyreállítására vonatkozó tárgyalásoknak. Míg azonban ez megtörténhetne, hajlandó a miniszter ideiglenes egyezményt kötni, mely a bankprivilegium mostani tartama 1876 végéig lenne érvényben. A magyar minisztertanács által e részben megállapított terv fővonásai a következők: A kormány magára vállalja, hogy a bankprivilegium a bank kizárólagos jegy kibocsátási joga, s e bankjegyek kényszerfolyamának, valamint a bank jelenlegi alapszabályainak elismertetését a magyar országgyűlésnél kieszközli. Ezzel szemben a bank a magyar korona tartományai részére, a jelzálog kölcsönre fordított összegeken kívül, oly dotatiót léptet életbe, mely az osztrák dotációhoz képest úgy viszonylik, mint a közösügek költségeire vonatkozó arány. Ezen kívül felállítandó Pesten a külön igazgató, mely a csak részvényesek közgyűlésétől függ s a magyar kormány felügyelete alatt működik. Ha ezen ideiglenes egyezmény létre jő, a magyar kormány biztosítja a végleges egyezményre vonatkozó tárgyalások azonnali megkezdését.

A 4. sürgöny a banknak válasza jun. 27-ről. Ez egy hosszú sürgöny, a melyben a bank kijelenti, hogy nem fogadhatja el a magyar minisztertanács törvét. Azok ellenkeznek a bank alapszabályaival, melyek elismertetését a kormány igéri. A bank elmondja az ezen ügyben eddig folyt összes tárgyalásokat, megemlíti a 80 millió adósságról, kifejti, hogy a követelményeket egyáltalában teljesíthetetleneknek tartja, s végül azt mondja, hogy miután a bank privilegium meghosszabbítására vonatkozó tárgyalásokat, a bank alapszabályai szerint, Ausztriában már 1873-ban meg kell kezdeni, kéri a végleges egyezményre vonatkozó tárgyalások megkezdését.

Az 5. sürgöny Kerkapoly válasza jul. 20-ról. A miniszter e fogadja a bank ajánlatát, hogy a végleges egyezményre vonatkozó tárgyalások megkezdessenek. Elmondja az okokat, melyek őt az ideiglenes rendezkedés ajánlására vezették: az ország érdekeinek biztosítása s hogy a bank régi panaszának, mely szerint állása Magyarországon nincs törvény által elismerve, vége vessék, kijelenti végül, hogy a végleges egyezmény érdekében leendő tárgyalásokra csak azon föltétel alatt hajlandó, hogy ha a bank a magyar dotatiókat a 32% arányban fölemeli, a jelzálogkölcsönöket nem számítja.

A 6. sürgönyben a bank válasza jul. 30-ról.

A bank nem fogadhatja el a föltételeket, a miktől a min. a végleges tárgyalások megkezdését függővé tette. A bank ezek szerint köteles volna mind fiókjait, mind dotációját a szerint szaporítani a mint ezt a magyar kormány szükségesnek látja. A bank tehát ugyanart teljesítene, a mit az ajánlott provisorium érdekében tőle követeltek, de nem élvezné a viszonzást, azt t. i. hogy állása Magyarországon elismertessék. A bank kéri a minisztert, hogy álljon el a föltételektől; a maga részéről hajlandó az ország hitelszükségleteit a lehetőleg teljesíteni.

A sürgönyváltásban erre hosszabb megbeszélés állott be. A bank visszautasítására a miniszter csak ott. 27-én válaszolt, a minisztereknek a bankügyben történt megállapodásai után. E nevezetes érdekű sürgöny itt következik:

Midőn Nagyméltóságodnak f. évi július 30. 37/40. számú becses átiratára felelni készülök, mindenekelőtt meg kell jegyezmem, hogy azt előbb és azonnal azon okból nem tettem, mivel tekintettel javaslataimnak a szab. osztrák nemzeti bank részéről történt ismételt és határozott visszautasítására, kényszerítve lettem volna constátálni a bankkérdésnek a bankkal való békés megoldásának lehetetlenségét, valamint azt is, hogy a tisztelt nemzeti bank által a bankkérdés végleges rendezésére kívánt érdemleges tárgyalásokban részt nem vehetek.

Midőn ezt nem akartam, jobbnak tartottam a felelettel addig várni, míg lehetségessé vált az óhajtott siker nagyobb reményével tenni.

A várt időpont — úgy látszik nekem — elvégre elérkezett a birodalom kétféle kormányainak a bankkérdésben történt közös tanácskozásai után.

Magára a dologra átvénve f. é. június 2-iki 1270. E. n. számú i. a. omra és Nagyméltóságodnak idevonatkozó f. é. június 27-ki 2776. számú válaszára kell visszatérnem.

Az általam f. é. június 2-án 1270. szám alatt indítványozott megegyezés értelmében egyrészt a magyar kormány kötelezte volna magát, az ez időszriuti bankszabadalnát és a nemzeti banknak ebből folyó jogait, különösen a jegy kibocsátás kizárólagos jogát és a jegyek kényszerforgalmát, valamint az ez időszriuti bankalapszabályokat a bankszabadalnán tartamára, azaz az 1876-iki év végéig, a magyar törvényhozásnál elismertetni, ellenben a nemzeti bank lekötelezte volna magát, a magyar korona tartományaiában levő fiókjainak dotációját összes pénztárai dotációinak 32 száza-

lékkával megállapítani, továbbá üzleteinek vezetésével egy külön, csakis a részvényesek közgyűlésétől függő igazgatóságot Pesten oly hatáskörrel felállítani, mint a milyen a bécsi igazgatóságé, mely a jelenlegi bankalapszabályok értelmében és a magyar kormány törvényes felügyelete alatt működne és a magy. fiókok összes dotációjának az egyes fiókok közti elosztása fölött határozhatna.

Azon okok, melyek miatt a tisztelt nemzeti bank az általam indítványozott provisoriumot visszautasítani jónak látta, lényegükre nézve kétfélék. A visszautasítás egyik okául a nemzeti bank részéről azon körülmény hozatott föl, hogy a provisorium elfogadása a bankalapszabályok változását vonná maga után. A másik ok a bank abbéli féltelmében rejlik, hogy indítványomnak elfogadása által helyzete a lajtantuli részekben és abban szabadalom megújítása fölötti tárgyalások sikere ott veszélyeztetve volna.

A mi az első okot, t. i. a bankalapszabályok változtatását illeti, melynek az általam indítványozott provisorium beállításakor történni kellene, — úgy magától érthető, hogy a bank alapszabályainak — mivel azon időben jöttek létre, a midőn az osztrák-magyar monarchiának csak egy központi kormánya létezett — a monarchiának bekövetkezett államjogi átalakulása és a kormány kettő válását, különösen azon részekben, melyek a kormányok helyzetére a bankkal szembenvonatkoznak, szintén át kellett alakulniok, és a változott államjogi és közigazgatási viszonyokhoz alkalmazkodniok; ellenben a nemzeti bank jogaira, mint a jegy kibocsátás joga s. b. vonatkozó határozatok a bank alapszabályaiban a provisorium alatt is érintetlenül meghagyatnak. A szükséges változtatások tehát csak alakiai, és így a bankra nézve alárendelt természetűek voltak, mi alatt azok a magyar kormány előtt lényegesek és mellőzhetetleneknek tűntek fel, mert a magyar kormánynak csak ez által lesz lehetővé azon helyzetet, mely őt egy, az országban működő oly nagy hóderejű intézettel szemben szükségképp segítheti, elfoglalni.

Nem hiszem, és még most sem bízom, hogy a főnagyköz nézetkülönbségek kielégítő kiegyenlítésére irányzott törekvések ilyenmő argályok- és akadályokon szenvedjenek hajtórést. Fontosabbnak tetszett a tisztelt nemzeti bank előtt támasztott másik ellenvételek, t. i. azon aggály, hogy indítványom elfogadása által a birodalom másik felében jelenlegi és jövő helyzete megnehezül, illetőleg veszélyeztetik. A nemzeti bank ez aggályait behatóan vizsgálván és éretten megfontolván, azt hiszem, hogy azokat teljesen számba vettem, midőn f. é. július 18-iki 3,299 számú iratomban az általam indítványozott provisorium eszméjétől eltérve, késeknek nyilatkoztam, a bankkérdés végleges megoldása végett, már jelenleg tárgyalásokba bocsátkozni. Ezt azonban azon föltételtől kell függővé tennem, hogy a nemzeti bank részéről kötelező nyilatkozat tétessék a részben, hogy a magyar korona tartományaiában, a magyar kormány szükséglete s óhaja szerint, új fiókokat állítson fel, s ezeket a szükségnek megfelelőleg eshetőleg az összes bankfiókok dotációjának 32 %-hoz képest, dotálja.

E föltételt — mondja a miniszter, — nem tekintve a magyar fiókok dotációjának jelenlegi elégtelenségét, már azért is szükségesnek, elengedhetlennek tartja, nehogy azon szemrehányás, azon látszatnak exponálja magát, hogy nevezetes tárgyalások alatt nem biztosította kellőleg az ország érdekeit, a magyar kormány eljárása szabadságát; — hogy a nemz. bank részéről ama pressiónak volt kitéve, melyet a bankfiókok dotációjának eshetőlegesen megszorítása képvisel.

A miniszter nem oszthatja a bank jul. 30-ki levelében foglalt azon állítását, hogy a föltételek elfogadása által a bank rosszabb helyzetbe jutna, mint a jan. 2-án ajánlott provisorium elfogadásával. Arra emlékeztet, hogy az ajánlatot, mely szerint a bank állása 1876 évig törvényileg elismertetné, maga a bank utasította vissza; így tehát ezért a minisztert nem érheti semmi szemrehányás.

A mi továbbá a föltételeket illeti, arra figyelmeztet, hogy a miniszter most elejté az önálló pesti igazgatóság felállításának tervét, s a 32 perzentos dotációt nem azonnal nem mint változatlanul emelést sürgeti, hanem mint a dotációk maximumát. A föltételek így nem súlyosbák, hanem az elengedhetlen pontokra szorítkozók.

Kerkapoly végre arról biztosítja a bankot, hogy a két minisztérium között legutóbb létrejött egyezmény folytán az osztrák kormány részéről a föltételek teljesítése elő semmi akadály vagy aggodalom sem fog gördítettetni; a miatt erről az osztrák p. ü. miniszter is bizonyára a bankot értesíteni fogja.

A 8. sürgöny Pretis osztrák p. ü. miniszter levele a bankhoz, nov. 5-ről. Abban közöltetnek a bankkal a miniszterek megállapodásai, s a miniszter kijelenti, hogy ezek által a további kielégítő tárgyalásokra a szükséges alap megnyerettet. Felhívja egyszersmind a bankot, hogy a magyar fiókok dotációját az 1867—1869 évek arányának megfelelőleg emelje föl.

A 9. sürgöny a bank levele Kerkapolyhoz nov. 7-ről. A bank kijelenti, hogy a maga részéről is kívánja a konferenciák megkezdését siettetni s hajlandó a magyar fiókok dotációját a viszonyok s a jelenlegi eszközöknek megfelelőleg emelni. Föl emelni a dotációt 3 millióval s közli ennek felosztását a miniszterrel.

A 10. sürgöny Kerkapoly levele a bankhoz nov. 15-ről. Köszönettel veszi a három millió dotáció emelést; kijelenti azonban, hogy az 1869-ki dotáció arány azonnal helyreállítandó, s a fokozatos dotáció-emelés úgy értendő, hogy a dotáció fokról fokra emeltesék, míg a 32 perzentos arányt el nem éri. Egyszersmind sajnálatát jelenti ki, hogy a temesvári bankfiók dotációját nem emeltetett.

A 11. sürgöny Pretis miniszter levele a bankhoz nov. 17-ről. Tudatja, hogy Kerkapoly az ő intervencióját veszi igénybe, miután a 3 millió dotáció-emelés nem felel meg a budai megállapodásoknak. Kéri a bankot, emelje föl ujabbban a dotációkat; a felelősség a bankot érne, ha a dotatio emelés megtagadása által a konferenciák meg nem kezdetnének.

A 12. sürgöny a bank levele Pretishez november 21-ről. A bank ebben azt mondja, hogy a magyar miniszter másképp magyarázza a budai stipulációkat, mint az osztrák. A bank a jó egyetértés kedvéért nem hangsúlyozta a magyar dotáció emeléseknél az elvi fenntartást, s arra szorítkozott, hogy Magyarországon is csak az üzleti tekintetek által kell vezettetnie magát, mint egyebütt. Kész azonban az utolsó lépésre. Föl emeli a dotációkat ujabbban 1 1/2 millióval, de kéri a minisztert, hogy biztosítsa a bankot arról, hogy e 1 1/2 millió dotáció-emelés által teljesítve van a budai stipulációkban említett föltétel.

A 13. sürgöny Pretis válasza nov. 23-ről. Kijelenti, hogy a 4 1/2 millió dotáció-emelés által teljesítve van a budai stipulációkban említett föltétel,*) s hogy nézete szerint, most semmi sem gátolja a bankügyre vonatkozó értekezletek megkezdését.

A 14. sürgöny a bank levele Kerkapoly miniszterhez nov. 25-ről. A bank ebben tudatja az ujabb 1 1/2 millió dotáció emelést, melyből 200.000 forint Temesvárnak jut, s kifejezi abbéli reményét, hogy most már bizton számíthat a bankértekezletek megkezdésére.

A 15. s utolsó sürgöny Kerkapoly levele a bankhoz nov. 27-ről. A miniszter köszönettel veszi az ujabb dotáció emelést, de kijelenti, hogy ezzel távolról sincs elérve a budai stipulációkban foglalt föltétel. „Ebbeli felfogásomat — írja Kerkapoly — részletesebben kifejtettem a cs. kir. pénzügyminiszter urhoz intézett levelemben, s nem kétkedem, hogy a miniszter ur exaiádnak e felfogásomat tudtára fogja adni.”

Ezzel véget ér a közlött levelezés. Azóta nevezetes dolgok történtek. A magyar miniszterelnök-változás, továbbá Kerkapoly értekezletei a Deákpart egyes tagjaival s fogadtatása király ő felségénél Gödöllőn, mely alkalmakkor Kerkapoly előadta programját, melynek helybenhagyásától tette függővé a pénzügyminiszteri tárcza ujabb elvállalását. Végre Szlávay miniszterelnök és Kerkapoly p. ü. miniszternek nagy érdekű bécsi útja.

Magyarország vasutai 1872-ben.

(Folytatás.)

A mi specialis magyar vasuti viszonyainkat illeti, ezek tekintetében a mostan uralgó batoratlanság és fejvesztés egészen igazolatlannak látszik, minthogy minket — a mi nézetünk szerint — semmi szerencsétlenség vagy más baj vasutainkban nem ért, s mert egyes egyedül a lefolyt évek folyamában gyakorolt tevékenységünk szükségképi következményei azok, melyek ma nyilvánvalókká lesznek, napvilágra jönnek.

Ama elhanyagoltság, mely mindenfelé tért foglalt, főképp onnan ered, hogy a dolog most már akként mutatkozik, mikép államjótállással bíró vasutaink részére tetemes részletfizetéseket kellend eszközölnünk. De hisz ez már évekket ezelőtt látható volt, nemcsak sőt t-lyes joggal állíthatjuk, mikép vasuti ügyeink összehasonlítva azokat más országokéival aránylag elég türethetően lettek lebonyolítva, minthogy mi — talán az egyedüli magyar keleti vasut kivételével — sehol sem találtunk nagyobb bajra.

Ezen általános elosüggedés, a mely ma ép oly kévéssé van helyén, mint ama bizalomteljes készség, a melylyel az országgyűlés annak idejében gyors egymásutánban osztogatta az engedélyeket, ma már igen elszomorító jelenségeket hozott napvilágra, a melyeket a maguk következmé-

*) A megállapodások kérdéses pontja így hangzik:

A cs. k. pénzügyminiszter oda irányozza működését, hogy a nemz. bankkal való további tárgyalások praedjudicálása nélkül, a magyar fiókoknak juttatandó dotáció azonnal ama mértékben emeltesék, mely szükséges ahhoz, hogy a magyar fiókok dotációjának aránya az osztrák fiókoknak azóta emelt dotációjához olyan legyen, a minő 1869. sept. végén volt. A szerk.

nyeiben ártalmasabbnak tartunk, annál a magában véve egyáltalán nem kellemes tudatnál, hogy amagyar államnak az 1873-ik évben egyedül kamattóllás fejében 13 milliót kellend fizetnie. Mi a mi álláspontunknál fogva minden bármimő kombinációt, mely által ama terhek, miket a vaspályák az országra rónak, pénzügyi uton kevesbítették, már a priori elhibázottnak kell hogy nyilvánítsunk, miután az állam által az illető vállalkozóknak nyitott pénzbeli előnyök helyébe az ország oly kivételes kedvezményeket kénytelenítettnek nyújtani, mik a forgalom hátrányára, vagy legalább a forgalom függetlenségének aláásásával adományoztatának. A vaspálya terheknek az ország hátrányára nem történő megkönnyebbitése egyedül az egyes, szervesen egybe nem függő vasuthálózatoknak czélarányos csoportosításában kereshető; minden a mi ezen túl fekszik, az országnak utólag több kárt okoz, mint a mily közvetlen hasznót hajt.

Nem kevésbé hátrányos ama fellogás, mintha Magyarországnak tekintettel pénzügyi helyzetére nem szabad több vasutat építnie, vagy legalább nem szabad több subventiót osztania. No ez már valóban magánál az betegségnél veszedelmesebb gyógyszer volna. Ez egyen-ő jelentőségű lenne, a mar egyszer elkezdett, ered-tilleg egészen okserű uton feleltján visszaféréssel. Mert midőn az illető engedélyek 1868 és 1869-ben adományoztatnak ki sem kédkedhetett a fölött, hogy az — ezen vaspályák kiépítése által pillanatnyira az országra rótt terhek a későbbi években várható előnyök által egyensúlyoztatni fognak; hiszen lehetetlen volt azt hinniök, hogy a vasuti építkezések megkezdésével, a kereskedelmi forgalom az országban — melynek emelése czéloztatott a közlekedési eszközök kiépítése által, teljesen keszen kifejlödvő egyszerre elé fog állani. A ért, mert e vaspályák kamattóllás fejében tetemes fizetéseket igényelnek, azok még egyáltalában kárt okozóknak nem bizonyultak be. A helyzet csak az esetben válhatnék agasztóvá, ha ezen vaspályák, még azon időköz lefolyta után is, mely alatt feltételezni lehet, hogy a forgalom rendes kifejlödését és öregbedését elérí, ha — mondjuk — még ez időköz letelte után sem mutatkoznának kamatozóknak. De hisz ez időköz még koránt sem telt el, vaspályáink közül a legtöbbben csak a közelmúlt 1872. évben adak át az utolsó részvonalaikat a forgalomnak; azok egy-némelyike még részben épülőfélben van. Hozzáteszszük, hogy mi a mondotakkal egyáltalán nem akarjuk azt értetni, mikép az eddig követett uton ugyan oly módon kell tova haladni, mint ez eddig történt; mert főleg arra izen nagy szükség van, hogy az időközönként felmerülő vállalatok lelkiismeretesebb és körültekintőbb vizsgálatnak vetessenek alá, de annak elvül való kimondását, mikép az ország forgalmi hálózatának kifejlöésben egyszerre meg kell állani tökéletesen ferdének és elvetendőnek tartjuk.

De ezen árnyoldak mellett nem tehetjük hogy egynehány örvendetes eredményeiről az elmúlt éveknek meg ne emlékezzünk.

Kiviteli vonalaink — már a mennyire azok épen befejezve vannak, a várakozásnak, miket azok hatásához kötöttek, nagyobbára megfeleltek. Ez áll főképp a magyar államvaspályáról s annak folytatásáról a kassa-oderbergi vonalról. Bár az említett két vonal megnyitása óta nem áldott meg az isteni gondviselés oly gazdag kiviteli évvel (a gazdag termés hiánya miatt) melynek lefolytában ezen új vonalnak előnyössége a nagy közönségre nézve szembeszökőleg ki lett volna mutatható; de azért bár kinek is, ki csak a legkevésbé ösmeri a viszonyokat, figyelmét ki nem kerülhet bizonyos foka az élénkségnek, és határozott iparkodásnak, mely az illető — idáig Magyarországi forgalmat és kivitelét majdnem kizárólag kezünkben tartott — versenylvonalak körében lábra kapott, s az előnyök, miket a magyar államvaspálya olcsó és okserű szállítási áráival a köznek nyújt, minden téren érezhetőkké válnak. Sajnos, hogy e téren is ép úgy, mint mindenütt közlekedésügyünk szélesmezőjén elszomorító bizonytalanság uralkodik a különböző nézetekben. Dacára annak, hogy a magyar államvaspálya már jó idő óta az ország valamennyi vaspályái között a legokoszerubb szállítási tarifával dicsekszik, tapasztaljuk a többi vaspályáknál, még az olyanoknál is, melyeknek tarifa politikája a kormány kényétől függ, hogy azoknál a különböző módszereknek és nézleteknek legtarkább vegyülete uralg, mely jelenleg egyedül abból kimagyarázható, hogy a mervádó egyéniségek még most sincsenek tisztában az általuk követendő eljárás mód tervzetével. Az országgyűlés állandó pénzügyi szakbizottsága rövid idővel ezelőtt hozta szőnyegre általános kimutatásában (exposé) a tarifák oly anynyira fontos kérdését, s mi szívünkkel óhajtuk, hogy e szőnyegre hozattal megtérmeje és pedig a legrövidebb idő alatt a maga gyümölcseit; mert úgy hisszük mire sincs oly nagy szükség, mint annak közmegértésére, hogy a kormány ez irányban mely utat követ.

„Actionair.”

A „Times“ III. Napoleonról.

A „Times“ egy hosszas cikkben közli Napoleon császár élet- s jellemrajzát, melynek zárszavai így hangzanak:

Pályázat.

A zseliki ág. hitv. magyar egyház (Rendély, Besztercevidék) egy megüresedett 2-ik tanító, organista és énekvezéri állomásra pályázatot hirdet.

Évi fizetése: készpénz 100 ft. o. é. 92 erdélyi véka tiszta buza, 46 véka zab, 1 hold szántóföld, két szekerre való kaszáló, egy gyermektől járó 25 krajczár tandíj, szabadlakás, két meghatározott öl tűzifa és végre laizás a községi erdőből.

A nevezett jövedelem készpénzbe számítva, a szabadlakáson és a községi erdőből való faizáson kívül 400 o. é. forintba bizonyosan teli.

Az ev. ref. képezde végzettség egyenlő tekintetbe vétetnek az ág. hitvallásuakkal.

A pályázni kívánók a helyszínen megjelenni és kellőleg felszerelt nyomdanyait f. é. mártius hó 10-ig aláírnihoz beküldeni sziveskedjenek.

Zselyk, január 10-én 1873.

U. posta Teke.

Foris János,

zseliki ág. hitv. lelkes.

Sok szerencsét újévre!

A braunschweigi hercegségi orsz. kormány által engedélyezett és biztosított nagy pénz-kisorsolásban,

a melynek első nyeremény húzása hivatalosan

f. hó 23-án és 24-én

fog megtörténni, 6 kisorsolás alatt következő főnyeremények fognak bizonyosan kihuzatni, u. m.

Legnagyobb nyeremény esetleg 120,000 tallér,

80,000-, 40,000-, 25,000-, 20,000-, 15,000-, 12,000-, 2 á 10,000-, 3 á 8,000-, 6,000-, 3 á 5,000-, 12 á 4,000-, 3,000-, 35 á 2,000-, 2 á 1,500-, több száz 1,000-, 400-, 200-, 100 tallér s a legkisebb nyeremény is fedezni fogja a betételt.

Üzletem 22 év óta a legjobb hírből áll, és már sok és teletes nyereményt fiztettem előbbi években, úgy mártius 17-n 1870-ben a 60,000 tallér legfőbb nyereményt, és december 14-én 1871-ben a 61,000 tallér legfőbb nyereményt, tehát jogosan hívhatok fel általános és szerencsés részvételre.

Erre

Egész eredeti sorsjegyek (nem ígervények) ára csak 4 tallér vagy 7 ft.

Fél " " 2 " 3 1/2 ft.

Negyed " " 1 " 1 1/2 ft.

Minden pénzzel ellátott megrendelés a vidékre is pontosan és titoktartással eszközöltetik, s a résztvevők a hivatalos játékervet, valamint húzás után a hivatalos nyeremény-lajstromot ingyen kaphják meg.

Miután a húzás ideje közel van, tessék megrendeléseket minél előbb bizalmasan

Dammann J.

bank- és váltó üzletéhez

Hamburgba

intézni.

681 5-5

40 huzásra

évenként

melyek közt

2 főnyeremény á 300,000 ft.

1 " " á 220,000 ft.

7 " " á 200,000 ft.

1 " " á 150,000 ft.

1 " " á 110,000 ft.

s még nagyszámu 60,000, 50,000, 40,000, 30,000 forintos nyeremény van,

játszhatni

A. csoportu

Játéktársulatunkban

egy részletjegyre 18 résztvevő közt, 25 negyedéves 7 forintos részletfizetéssel.

E kedvelt csoport

minden, az osztrák birodalomban létező állam- és magán kölcsön-sorsjegyek tartalmazzák, a melyek tőzsdei árkeleti ára a teljes befizetés után a résztvevők közt elosztatik.

A törvényszerű bélyegilleték a részletjegyre egyszermindenkorra 1 ft 30 kr.

Már az első részletfizetése után 7 forintjával, a Clary-sorsjegyek január 30-kán, az 1860-ki és Genois-sorsjegyek február 1-én, a magyar díj- és stanislaui sorsjegyek február 15-én sat. sat. leendő legközelebbi húzására játszik minden résztvevő.

Az 1839-ki fő- nyereményt 1871 szeptember 1-jén,

Az 1864-ki fő- nyereményt 1870 szeptember 1-én.

nálunk nyerték játéktársulatban részletjeggyel.

Az első osztr. Industrial-bank váltó irodája

ezelött

Fürst Ede,

Bécs Istvánér.

687

3-5

Rendkívül előnyös

szerencse-ajánlat.

Szerencse és áldás Cohn-nál

Nagy, az illető országos kormánytól biztosított pénzkisorsolás

2.280,000 talléron feljül

Ezen előnyös pénzkisorsolás most ismét tetemesen szaporítva lön nyereményekkel, csak 67,000 sorsjegyből áll,

és kevés hónap alatt 6 osztályban következő nyeremények fognak bizonyosan kihuzatni u. m. egy nagy főnyeremény 120,000 tallér, különösen 80,000,

40,000, 25,000, 20,000, 15,000, 12,000, 2-szer 10,000, 3-szor 8,000,

2-szer 6,000, 4-szer 5,000, 12-szer 4,000,

1-szer 3,000, 35-szor 2,000, 3-szor 1,500, 206-szor 1,000, 8-szor 500, 1,363-szor 400, 23-szor 300, 498-szor 200,

800-szor 100, 25-szor 80, 50-szor 70, 25-szor 60, 60-szor 50, 22,650-szor 47,

10,225-szor 40, 31, 25, 22 és 12 tallér.

Az első osztály nyeremény húzása hivatalosan f. é. január 23-ra és 24-re van határozva.

Erre

egy egész eredeti sorsjegy ára csak 6 ft. o. é. egy fél " " " 3 " " " " " 1 1/2 " " " " " 1 1/2 " " " " " 1 1/2 ft.

A hivatalos húzási lajstrom és a nyeremények megküldése a húzás után azonnal pontosan és titoktartással eszközöltetik a t. résztvevőknek.

Üzletem tudvaleg a legrégibb és legszerencsésebb, mert a résztvevők számára a legfőbb 100,000, 60,000, 50,000, többször 40,000, 25,000, 20,000, igen gyakran 15,000, 12,000, 10,000 talléros főnyereményt sat. sat. s legközelebbi m. é. november 15-én december havában összesen 175,000 tallért nyertek hivatalos nyeremény lajstromok tanúsítása szerint.

Cohn Láz. Sám.

Hamburgban,

főüzletiroda, bank- és váltóüzlet.

688

2-3

Pályázat.

A m. ujjvári m. k. sóbánya kezelőnél egy mozdonyvezető állomás betöltőjére, a melylyel évi 800 ft. fizetés, 15% szállás-pénz és 2 kr. szállítástól díj minden 100 mázsa só elszállításáért van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetnek.

Pályázók bizonyítványaikkal kellően felszerelt sajátkezüleg irt kérvényeiket a nevezett bánya hivatalnál folyó év február utolsó napjait nyújtsák be.

A. m. k. sóbánya hivatal.

M.-Ujjvart, 1873 január 12-én.

Öt hitel-sorsjegyre

két 1864-ki 100 ftos, két 1864-ki 50 forintos sorsjegyre, 1 Sal'm-, 1 Clary-, 1 Pálffy-, 1 Genois-, 1 Budai-, 1 Windischgrätz-, 1 Waldstein-, 1 Como- és 1 Keglevich-sorsjegyre játszhatni

C. csoportu

Játéktársulatunkban

18 résztvevő közt, 25 negyedéves 7 ftos részletfizetéssel. Már az első 7 ftos negyedéves részlet fizetése után a Clary-sorsjegyek január 30-kán, az 1860-ki és a Genois-sorsjegyek február 1-n, az 1864-ki sorsjegyek mártius 1-én, a Hitel-sorsjegyek április 1-n sat. sat. leendő húzásában játszik minden résztvevő

évenként a három milliónál több nyereményre.

Teljes befizetés után a sorsjegyek tőzsdei árfolyam szerint eladtnak s árak a résztvevők közt egyenlő arányban elosztatik. A törvényszerű bélyegilleték minden részletjegyre után egyszermindenkorra 1 ft 30 kr. Megrendelések és a további részletfizetések postai utalvány által eszközölhetők. Nyeremények azonnal kifizetnek.

Az 1839-ki fő- nyereményt 1871 szeptember 1-én,

Az 1864-ki fő- nyereményt 1870 szeptember 1-én

nálunk nyerték játéktársulatban részletfizetés mellett.

Az első osztr. Industrial-bank váltó irodája

ezelött

Fürst Ede,

Bécs, Istvánér.

(Után nyomatot nem díjazunk.)

688

2-3

Pályázat.

A m. ujjvári m. k. sóbánya kezelőnél egy mozdonyvezető állomás betöltőjére, a melylyel évi 800 ft. fizetés, 15% szállás-pénz és 2 kr. szállítástól díj minden 100 mázsa só elszállításáért van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetnek.

Pályázók bizonyítványaikkal kellően felszerelt sajátkezüleg irt kérvényeiket a nevezett bánya hivatalnál folyó év február utolsó napjait nyújtsák be.

A. m. k. sóbánya hivatal.

M.-Ujjvart, 1873 január 12-én.

688

2-3

Pályázat.

A m. ujjvári m. k. sóbánya kezelőnél egy mozdonyvezető állomás betöltőjére, a melylyel évi 800 ft. fizetés, 15% szállás-pénz és 2 kr. szállítástól díj minden 100 mázsa só elszállításáért van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetnek.

Pályázók bizonyítványaikkal kellően felszerelt sajátkezüleg irt kérvényeiket a nevezett bánya hivatalnál folyó év február utolsó napjait nyújtsák be.

A. m. k. sóbánya hivatal.

M.-Ujjvart, 1873 január 12-én.

688

2-3

Pályázat.

A m. ujjvári m. k. sóbánya kezelőnél egy mozdonyvezető állomás betöltőjére, a melylyel évi 800 ft. fizetés, 15% szállás-pénz és 2 kr. szállítástól díj minden 100 mázsa só elszállításáért van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetnek.

Pályázók bizonyítványaikkal kellően felszerelt sajátkezüleg irt kérvényeiket a nevezett bánya hivatalnál folyó év február utolsó napjait nyújtsák be.

A. m. k. sóbánya hivatal.

M.-Ujjvart, 1873 január 12-én.

688

2-3

Pályázat.

A m. ujjvári m. k. sóbánya kezelőnél egy mozdonyvezető állomás betöltőjére, a melylyel évi 800 ft. fizetés, 15% szállás-pénz és 2 kr. szállítástól díj minden 100 mázsa só elszállításáért van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetnek.

Pályázók bizonyítványaikkal kellően felszerelt sajátkezüleg irt kérvényeiket a nevezett bánya hivatalnál folyó év február utolsó napjait nyújtsák be.

A. m. k. sóbánya hivatal.

M.-Ujjvart, 1873 január 12-én.

Minden évszakban gyógy-szerű használható.

680

5-8

Valódi Wilhelm-féle csúsz- és köszvény-ellenes vértisztító- THEA.

(Tisztítja a vért csúsz- és köszvény esetekben.)

Egyetlen, biztosan ható vértisztító szerül elismervé.

A cs. k. udvari korlátnokságnak 1858 december 7-dikén, Bécsben kelt okirattal engedélyezve.

Határozottan jónak bizonyult, hatása kitűnő, eredménye jeles.

Ö cs. k. felségének Bécsben, 1871 mártius 28-n kelt szab. oklevelével hamisítás ellen biztosítva.

E thea az egész szervezetet megtisztítja; mint semmi más szer áthalja az egész testet s becsa használat által eltávolít belőle minden betegségyanyagot, hatása is biztosan tarlós.

Gyökeresen gyógyít csúsz, köszvényt, gyermeklábat és más idült bajokat, mindig gyenyedő sebeket, valamint minden nemi és kiütéses bajokat, bogokat a testen vagy az arcon, sömört és bujasenyves daganatokat.

Különösen kedvező eredményt eszközölt e thea, midőn a májra és lépére víztörlődés történt, úgy aranyér-esetekben, sápkorban, heves ideg-, in- és izomfájdalmakban, aztán gyomorszorulásban, szélnehézségben, altesti dugulásban, hűdnéhségben, magkiömlési esetekben, nemi gyengeségben, női folyásban sat. sat. Bajok, mint görvélly, mirigydagány gyorsan és gyökeresen gyógyulnak tartós thea-ivás következtében, mert az egy szelid olvasztó és hűd-hajtó szer. Tomeges bizonyítványok, elismerő és dicő-érő iratok, a melyek kívánatra ingyen küldetnek meg, hitelesen bizonyítják a fennebbi állításokat.

Csalhatlan csodálatos sikerek.

Wocheiner-Feistritz (Krain) október 1-én 1872.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben B. cs. mellett.

Tekintetes ur! Ismét szükségem van mintegy három pakétira önnek vértisztító theájából. M. r. ezen kiűnő szer kétszeri meghozatala és használata mellett, a melynek neve „Wilhelm's antiarthritischer antirheumatischer Blutreinigungstheo”, eléggé meggyőződtem annak kitűnő hatása felől. Kérem a vértisztító-theát postai utalvástal mellélt küldeni.

Tisztelettel

Jerela János, káplán.

Blumenthal, Temesmegye, Magyarhón, október 1-én 1872.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben Bécs mellett.

Kérem önnek Wilhelm's antiarthritischer antirheumatischer Blutreinigungstheo nevű szeréből, a melynek üdvös hatása felől már meggyőződtem, még három pakétot postai utalvástal mellélt küldeni.

Tisztelettel

Fischer Ferencz, m. k. postamester.

Tuschkau, Pilsen mellélt, október 1-én 1872.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben Bécs mellett.

Ha előbb ismerem ön Wilhelm's antiarthritischer antirheumatischer Blutreinigungstheo-ja gyógyhatását, már rég ment vagyok egy régi bajtól, sok forinttal vagyok gazdagabb, a melyet a gézségem helyreállításáért kiadok. Eddig e megb. csülhetetlen szerűt önnek prag. 1 foraktárából hozattam, most egyenesen önhez fordulok s kérem nekem forduló postán utalvástal mellélt 12 pakétot küldeni.

Tisztelettel

Dilz József.

Gutenstein, október 1-én 1872.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben Bécs mellett.

Küldjön nekem minél eiebb két pakét Wilhelm's antiarthritischer antirheumatischer Blutreinigungstheo-ja szerűt, mint szokott, postai utalvástal mellélt. Látom, hogy önnek theája nélkül nem élhetek.

Tisztelettel

Haselsteiner Flórián Klosterthalban 43 sz.

Folytatása az oly számos elismerő iratoknak közelebből fognak megjelenni, mer lehetetlen mind egyszerre kiadni azokat.

Hamisítástól és megcsalástól óvatik.

A vásárlásnál sziveskedjek a t. cz. közönség pontosan figyelni törvényes védbélyegemre és czégemre, a mely mind-n pakéton a külső oldalon látható, nehogy hamisítványok által megcsalattassék.

A valódi Wilhelm-féle csúsz- és köszvény-ellenes vértisztító-thea egye-ül csak a nemzeti közeli Wilhelm-féle csúsz- és köszvény ellenes vértisztító-thea-gyárból Neunkirchenben Bécs mellett, vagy a hírlapokban közölt raktárokból kapható.

Egy 8 adagra osztott orvosi utasítás szerűt készült több nyelven szóló és használati utasítással allatott pakét ára 1 ft. bélyeg és pakolásért külön 10 kr.

A t. cz. közönség kényelme tekintetéből Wilhelm csúsz- és köszvényellenes vértisztító theája kapható még:

Besztercezen: Dietrich és Fleischer; Gyulafehérvárrt: M. Bró; Brassóban: Jekeliust M.-Vásárhelyt: Bucher M.; Nagy-Bányán: Hatacsék J.; Nagy-Sajón: Mide A.; Budán: Viassek Ede gyógyszer.; Pesten: Torok J. gyógyszer. Thallmayer et Comp.; Sz.-Régeben: Leonhard S. et J.; Sogevárrt: Teutsch J. B.

682

690 1-3

682

690 1-3

682

690 1-3

682

690 1-3